

NÕUDED RETSENSIOONILE

Alusdokumendid: ”Põhikooli ja gümnaasiumi riiklik õppekava”, haridusministri määrus “Õpikute, töövihikute, tööraamatute ja muu õppekirjanduse riiklikule õppekavale vastavuse kinnitamise tingimused ja kord ning nõuded õpikutele, töövihikutele, tööraamatutele ja muule õppekirjandusele”

Kirjastus annab retsensendile retsenseerimiseks õpiku/tööraamatu/töövihiku nummerdatud lehekülgedega käsikirja.

Juhul kui retsensendile esitatakse retsenseerimiseks kaheosalise õpiku üks osa, lisatakse vähemalt teise osa sisukord.

Retsensioonis keskendutakse ainult retsenseeritavale õpikule laskumata võrdlustesse mõne teise õpikuga.

Retsensioon esitatakse A4 formaadis trükikirjas, kirjasuurus 12 punkti, kirjastiil Times New Roman.

Retsensiooni leheküljed on nummerdatud.

Retsensioon on retsensendi poolt allkirjastatud ja kuupäevaga varustatud.

Retsensiooni struktuur ja vormistus:

Retsensioon koosneb järgmistest osadest:

- 1) õpiku/töövihiku/tööraamatu analüüs õpikule/töövihikule/tööraamatule esitatavate sisuliste nõuetele vastavuse kohta;
- 2) õpiku vastavus tehnilistele nõuetele;
- 3) otsus õpiku/töövihiku/tööraamatu ”Põhikooli ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale” vastavuse kohta.

Retsensiooni esimese osa kirjutamisel peetakse silmas, et:

1. õpik on õpilasele mõeldud kirjalik õppevahend, mis

- 1) arvestab riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgi, riikliku õppekava põhimõtteid, kooliastme ja läbivate teemade pädevusi, ainekava eesmärgi, tundide/kursuste kohustuslikku arvu kooliastmes, sisu ja õpitulemusi;
- 2) sisaldab liigendatud õppeteksti, kus selgelt eristub kõigile kohustuslik õppematerjal;
- 3) sisaldab sisu mõistmist ja mõtlema suunavaid küsimusi ning õppeülesandeid, mis suunavad õpitavat informatsiooni võrdlema, analüüsima, sünteesima, hindama ja kasutama;
- 4) sisaldab õpiku lõpus mõistete seletusi ja/või sõnastikku;
- 5) sisaldab õppeotstarbelisi tabelleid, illustratsioone, skeeme, jooniseid, fotosid jms;
- 6) on kirjutatud ladusas ja eakohases keeles ega liialda uue teabe ja abstraktse esituslaadiga.

2. töövihik on õpitulemuste saavutamist toetav õpilase õppevahend, mis

- 1) sisaldab harjutusi, ülesandeid (sh rühmatöö- ja projektülesandeid), juhendeid, jooniseid, graafikuid, pilte jms, mis suunavad õpitavat informatsiooni võrdlema, analüüsima, sünteesima, hindama ja kasutama;
- 2) võimaldab õpilasel teadmisi omandada, kinnistada, loovalt rakendada ning oma oskusi süvendada.

3. tööraamat ühendab õpiku ja töövihiku funktsioone.

Retsensent analüüsib ka:

- 1) õpiku/töövihiku/tööraamatu mahu optimaalsust, kasutatava metoodika (sh küsimuste ja ülesannete) sobivust;
- 2) õpikus/tööraamatus esitatud faktide, teooriate, seletuste ja mõistete õigsust ning eakohast esitust;
- 3) valitud õppetekstide eakohasust ning nende kaudu edastatava väärtussüsteemi sobivust.

✓ Retsensent lahendab läbi ülesanded ja vastab küsimustele veendumaks nende mõistetavuses, lahendatavuses/vastatavuses ja õigsuses.

✓ Retsensent analüüsib, kas õppetekstid toetavad väärtus- ja kõlblist kasvatust.

Tõlkeõpikuid, mille lähtekeelne variant on hinnatud riiklikule õppekavale vastavaks, retsenseeritakse tõlke adekvaatsuse seisukohalt. Kohandatud õpikuid retsenseeritakse nii tõlke adekvaatsuse kui ka eelpool nimetatud kriteeriumide alusel.

Retsensiooni teise osa kirjutamisel peetakse silmas, et

- 1) 1.–3. klassi õpiku maht võib olla kuni 10 trükipoognat; 4.–6. klassi õpiku maht kuni 14 trükipoognat ning 7.–9. klassi õpiku maht kuni 18 trükipoognat.
- 2) lubatud tähemärkide arv ühe õppetunni kohta on 1.–3. klassis kuni 1800, 4.–6. klassis kuni 3600, 7.–9. klassis kuni 5400 ja gümnaasiumis kuni 7200.

Retsensioon lõpeb retsensendi otsusega, kas:

- 1) õpik/töövihik/tööraamat vastab "Põhikooli ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale";
- 2) õpik/töövihik/tööraamat ei vasta "Põhikooli ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale";
- 3) õpik/töövihik/tööraamat vastab üldjoontes "Põhikooli ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale", kui arvestatakse järgnevaid ettepanekuid:
 - a)
 - b)
 - c)
 - jne.